

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 „ „
 Negyedévre . . . 1 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 50 „
 Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádosy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó fölszó-
 lások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
 PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:
 Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), BöhmManó (fő-utcza) papir- és könyvkereskedéseiben

A magyarság a közös hadseregben.

Pécs, 1894. aug. 27.

„A magyar állam megszilárdítása“, ez a jelszó hangzik folyton a kormány és nagyhangú hírlapjai részéről, ezzel a jelszóval akarják az egyesek, községek és törvényhatóságok jogosítványait, szabadságát elkobozni s mindeu existenciát a kormány feltétlen rendelkezése alá hajtani, de ebben a nagy buzgalomban megfeledkeznek róla, hogy az államhatalom leglényegesebb szerve, a hadsereg nemcsak nem respektálja államiségünket, de ma-holnap a magyarságot a hadseregben még nemzetiségnek sem fogja elismerni.

A napokban egy vérlázító eset híre járta be a sajtót, mely arcába kergeti minden magyar embernek a vért, a melyet azonban a magyar kormánynak eszébe sem jut orvosolni, sőt a kormánypárti sajtó tendenciózusan tudomást sem vesz róla.

A Mollináry ezred magyar születésű ezredese ugyanis ezredparancsban megtiltotta az ezred főszókeres magyar legénységének az éljenzést akár szolgálatban akár szolgálaton kívül s indokolta ezt azzal, hogy a hadsereg többi német ezredeinél is is a szolgálati szabályzat értelmében csupán a Hoch-felkiáltás van megengedve.

Háromszoros „Hoch“ a vitéz magyar ezredesnek, ki a kecskeméti magyar gyerekekre különbeni dunkli terhe alatt rádiktálja az Armeesprache szerint való lelkesedést, de százszoros „Nieder“ az olyan magyar kormányra, mely a magyarság ellen intézett ilyen inzultusokat zsebre rakja egy es. k. (bocsánat es. és k.) ezredestől. Hát már annyira jutottunk, hogy a magyar nemzet fiait a közönség elnevezett hadseregben eltilthatják még attól is, hogy lelkesedésüknek saját anyanyelvükön, mely emellett még a mi államnyelvünk is, adhasanak kifejezést? Annyira összegegyeztetetők tartja az ily dolgot a magyar kormány a megszilárdítani ígért magyar államességével, hogy miatta szót sem érdemes vesztegetni s korrumpált, megvásárolt sajtójával az egészet agyonhallgattatni iparkodik?

Persze azt fogják mondani erre, hogy lapálya az egész s kár lenne miatta lármát csapni, mert ez csak annak az ezredesnek tenné fényesebbé a karrierjét. Hisz épen az a baj, hogy a magyar nemzeti érzület lábbal tiprása érdem számba megy a közös hadsereg tisztjeinél s az az erős magyar kormány a legutolsó lajdinanttal szemben is gyengének bizonyul.

Ha az angol katonával „Se treaskát“, a franciával „Csok jasát“ kiáltatnának felebbvalói, ez egyszerűen nevetséges lenne, de ha a magyar katonát az éljenzéstől tiltják el s helyette hozzászólást parancsolnak rá, ez már vérlázító, mert ebben nemzetellenes tendencia nyilvánul s mélyen elszomorító, ha ilyen rendeletekkel magyar születésű tiszt iparkodik tündökölni.

Pécs város legutóbbi közgyűlése feliratot intézett egy magyar tannyelvű tiszti akadémia felállítására iránt az országgyűléshez, de ha ennek meg is lenne a mai kormányrendszer mellett a lehetetlenségek közé sorozható eredménye, a magyar államot megillető tiszteletet, a magyar nemzeti közérzettel való egybeolvadást ez sem lenne képes elővarázsolni a hadsereg magyar részében, mert kiegyenlíthetlen ellentétben van mindezzel az osztrák hadsereg hagyományos szelleme, mely vaskövetkezetességgel idegeníti el a nemzettől mindazon fiait, kik a hadsereg szolgálatát választották életpályájukul.

Akár német, akár magyar nyelven oltsák bele ezt a szellemet a tiszti pályára készülő növendékekbe, az eredmény egy lesz, sőt a magyar születésűek — tapasztalás szerint — minden alkalmat fel fognak használni, hogy nemzetüket tüntetőleg megtagadhassák, mert így lesz megbocsátva magyar születésűk eredendő vétke s csak így számíthatnak ambíciójukat kielégítő emelkedésre.

Hasztalan itt minden szépítgetés, minden takargatás, a meztelen valóság az, hogy a közös hadsereg intező körei hazánk és nemzetünk iránt kiolthatlan gyűlölettel viseltetnek s ennek átkát érzi nemcsak a veredőjét szolgáltató ifjuságunk, hanem iparunk, kereskedelmünk s minden a mi magyar.

Hogy messzebb ne menjünk, itt van a magyar fegyvergyár története. Elejénte mindenféle költött ürügyek alatt utasították vissza készítményeit, most pedig, hogy az ürügyekből kifogytak

s minden ellenvetésök légből kapottnak bizonyult, egyszerűen beszüntették rendelkezéseiket s ezzel ismét válságba sodorták a magyar vállalatot, mely már munkásai nagyobb részét kénytelen is volt elbocsátani.

De hát a magyar kormány csak szilárdítsa a maga módja szerint a magyar államot, válságos időkben majd a magyar bakák német fegyverrel kezökben lelkes hőcholással megmentik a süllyedő államhajót!

Az egyházipolitikai javaslatok a főrendiházban. A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága szeptember 25-én (kedden) d. e. 11 órakor ülést tart. A tanácskozás tárgyai: 1. Az állami anyakönyvekről, 2. Az izraelita vallásról, 3. A gyermekek vallásáról és 4. A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatok.

A delegációk ülése. Az 1867-ik évi kiegyezés gyászos intézménye a delegáció f. é. szeptember 16-ikán kezdi meg üléseit Budapesten. Összeülnek ekkor a budapesti és bécsi delegátusok és megszavaznak mindent az utolsó krajcárig, a mit a közös miniszterek kívánni fognak. Erélyes opposíció a közös miniszterek ellen nincs, tehát nem is lehet másként. A hadügyi költségek, mint ez már rendes szokás, szaporodni fognak, mert így parancsolja a fegyveres béke. A mi közoktatási költségeinket pedig a minimumra szállítják alá kormányfőnk idehaza, mert sok kell a füstnélküli puszkaporra. A hadügyi kiadások évről-évre szaporodnak, a magyar közoktatási költségek pedig évről-évre kissebbednek. És nem látják be, hogy ez nincs helyén így, hogy ez elégedetlenséget szül a magyar nép közt. A magyar érdeknek minden téren háttérbe kell szorulni az osztrák érdek előtt, a mi vezető államférfiaink tehetetlensége miatt. S mikor aztán a közös minisztereknek mindent megszavaztak, előállanak nagy garral, s sajtójuk útján hirdetik a szélrózsa minden irányában, hogy ők megtették kötelességüket. Megtették persze, de nem hazánk iránti kötelességüket.

Az összeülő delegációk, mint a félhivatalosak írják, október elsejéig be fogják fejezni munkálataikat. Közvetlenül a delegációk működésének befejezése után kezdi meg a magyar országgyűlés üléseit.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Világnézetek.

Egy nagy teremben, mely tej-üvegen át nyeri világosságát, óriási kép előtt állunk. Ismeretlen nagy mester tervezte azt, kifestve genialis vonásokkal, ragyogó színekkel és komor, sötét árnyékokkal. Megkapó a kép és még sem tesz mindenkire egyenlően mély hatást. Sokan alig vetnek egy pillantást rá, míg mások, varázsa által elragadtatva, mindent felednek és vizsgálják azon nyomokat, melyeket ama nagy mester ecsete létesített. E kép: a világ; mestere az Isten; és azok, kik a kép szemlélésébe merülnek, a philosophusok, vagy legalább philosopháló. És csudálatos; ezek közül is mindegyik más-más álláspontot foglal el a képpel szemben. Vannak olyanok, kik egészen közel állanak a képhez, úgy, hogy látóköriük néha alig egy néhány négyszög méter, és még ezt is kisebbitik nagyítóval és görcsővel.

Behatóan foglalkoznak a festés technikai oldalával és a nagy hatást, melyet a kép kétségkívül rájuk is gyakorolt, a színek keverésének, a különböző festő oxydok és kivonatoknak tulajdonítják, sőt a világosság forrását az olajban keresik, a melylyel a kép festve van. Ezek a philosophusok között a materialisták. Csak azt tartják igaznak, mit saját

érzékeikkel tapasztaltak; erő és anyag legfelsőbb fogalmuk. A materialisták világnézet az utolsó időben a művészetekbe is behatolt, és az a sajátságos, hogy a művészek fia nem a kép derültebb részeit tesszik művészetük tárgyává, hanem épen a legsötétebb dolgokat keresik fel és még ezektől is mesterséges uton tartják vissza a legcsekélyebb fényt. Ezen irány főképviseleje Zóla.

Egy másik csoportja a szemlélőknek egy kissé távolabb áll a képtől, úgy hogy már nagyobb áttekintésük van. Sejtik ugyan, hogy a festék nem képes magában a színeket és reflexeket előidézni, de minthogy a tej-üvegen keresztül a világosság forrását nem képesek látni, nem törődnek többé vele s tekintetüket folyton a képre fordítják. Ezek a realisták, vagy mint újabb időben szeretik magukat nevezni: a pozitivisták.

Egy harmadik nagy csoport futó pillantást vetett a képre, de az alakok sokasága valamint látszólagos képtelenségek, oly annyira zavarba hozták, hogy a képek létezését egyenesen tagadják és az egészet szemfényvesztésnek tartják; még azon körülmény is, hogy neki menván a képnek, orrukat beleütik a vászonba, nem képes őket a valóságról meggyőzni, mert ezt is érzékeik csalódásának veszik, á priori meg lévén győződve arról, hogy ott nem szabad valaminek lenni. Ezek a philosophiai idealismus követői. Tagadják a vér és idő létezését s az által a világ való létezését is. Nevezetes, hogy hasonló világnézet képezi egy elterjedt vallás meta-

phisikai alapját. A brahmanismus és buddhismus ugyanis a világot nem tekinti valóban létezőnek, hanem érzéki káprázatnak, előidézte az által, hogy minden halandó szeme előtt fátyol lebeg, mely gátolja a teremtőt magát láthatni. A brahmanismus ezen alapnézete érdekes morális meggyőződésekre vezet, melyeket Schopenhauer német philosophus philosophiájában feldolgozott.

Egy további csoportnak szemét sérti a világosság, mely az egész képe egyenletesen elterül és az alakokat úgy mutatja, a milyenek. Ők a tiszta világosság helyett inkább fél-homályt kívánnának, hogy a világból csak azt lássák és azt is csak úgy, a mint a lelki állapotnak megfelel. Eszük ágában sincs, hogy a világot magasztos nagyszerűségében szemléljék — arra lelkük igen kicsiny — csak saját érzelmük viszhangját keresik a világban, a mi velök nem tud harmonizálni, azt távol tartják maguktól, sőt üldözik. Ezek a romantikus világnézetnek hódolnak. Ezen világnézet az ifjuságnak előjoga, mely az érzések élénksége mellett, még nem bír kellő világismerettel.

Egy másik csoport, mely nem tudván megbárátkozni a világ folyásával, egész közel lép az ablakhoz s a tulvilági fényben keres megnyugvást. Ezelőtt majdnem két ezer évvel az emberiség legnagyobb tanítója, isten fia, kinyitotta volt azt az ablakot és az örök világosság ragyogó fényben áradott szét a kép felett. Valamint a frissen festett képet legalább egy néhány hónapig világos szobában kell tartani, míg az olaj teljesen megszárad, különben

Külföld.

A cár egészségi állapota. Néhány nap mulva kellett volna megkezdődnie a szmolenszki nagy orosz hadgyakorlatoknak, melyen 150 ezer orosz katona vett volna részt. Ekkora sereget béke idején hadgyakorlatra még nem hívták össze. Mindezenre volt valamilyen komoly oka, hogy éppen most a béke nagy hangoztatása idejében hívták össze. De még komolyabb oka volt, hogy e hadgyakorlatot, midőn már minden elő volt készítve az utolsó rendelkezésig, a tizenkettedik órában beszüntették. A valódi okot tagadják. Ehhez már hozzá vagyunk szokva. Mert minden fontos dolgot tagadnak Oroszországban, vagyis helyesebben nem engedni kimondatni a cenzura. A hadgyakorlat nagy feltűnést keltő elmaradását hivatalosan a cár gyöngékedésével igyekeznek elmagyarázni. Állítólag kimerítette a túlságos sok munka és nyugalomra van szüksége. Más hírek szerint influenzában szenved, azért aggodalomra ok nincs. Mindenestre megcáfolja e híreket az a kijelentés, hogy a cár mindezen állítólagos gyöngékedései mellett is üdülésre megy a Szmolenszknál sokkal távolabb eső lengyel Spálába, hol valóságos börtön-életre kárhoztatja magát. Ebből kitűnik, hogy nem a cár gyöngékedése a valódi ok, hanem igenis közel esik a valószínű feltevés, hogy a cár nem mer elmenni Szmolenszkbé. Ugyanis még májusban összeesküvést fedeztek fel a cár ellen, kit ez őszi hadgyakorlatok alkalmával akartak II. Sándor cár sorsára juttatni. Az összeesküvők a Szmolenszknál mellett fekvő és a cár főhadiszállásul kijelölt osztaskovói kastélyt aláásták s ezenkívül a levegőbe akarták röpíteni az orlovo-vitebski vasut azon részét, melyen az udvari vonatnak el kellett volna haladnia. Nem lehetetlen, hogy most hasonló összeesküvést fedeztek föl s az oroszok mindenható ura e miatt — gyöngékedik. Hogy sok elfogatás történt, az magától értetődik. Alkotmányt, alkotmányt az orosz népnek s akkor nem lesz oka félnie a fehér cárnak; addig azonban őriztesse bár magát százezer katonával, élete nem lesz más, mint a félelem és kétségbeesés szakadatlan láncolata.

Hirek.

— (A 44-ik gyalogezred jubileuma.)

A piliscsabai Mária-park sűrű fásorai közt van a piliscsabai Déli tábor, ahol a 44-ik gyalogezred táborozik. Itt van az a tizenhárom tágas barak, amelyben vasárnap az ezred fennállásának 150 éves évfordulóját ünnepelte meg. Az ezredet III. Károly halála után 1744-ben Clerici György gróf alapította saját költségén csupa olasz alattvalóból s adta neki eredetileg a milánói nemzeti ezred nevet. Azóta 4 tulajdonosa volt az ezrednek: Gaisruck Károly gróf, Belgiojoso Lajos gróf, Bellegarde Frigyes és végül Albrecht főherceg, a kit Ferenc császár 1830-ban nevezett ki az ezred tulajdonosává. A hétéves háborúban (1756—1763) változó szerencsével harcoltak, de a hadvezetők minden parancsban kiemelik a Clerici-ezred hősiességét. 1769-ben kapta az ezred a 44. számot a gyalogság hadi rendjében. Az ezred 1792-ben tevékeny részt vett az első szövetséges hadjáratban a franciák ellen. Természetes, hogy Napoleon ellen hasztalan volt minden hősiesség. Az 1848-iki olasz szabadságharcok alatt az ezred olasz legénysége a zászlóhoz való hűségét elég jól állta meg, sőt Verona körül, egy év mulva pedig Mortara

a színek elvesztik élénkségüket és a kép sötét, piszkos lesz, úgy ama világosság, melyet Krisztus urunk a világra árasztott, a világkép száradási folyamatában döntő szerepet játszott. És ha nem is sikerült még idáig minden piszkot eltávolítania és minden túlsötét árnyékot összhangoztatás feloldania, remélhetjük, hogy az a jövőben sikerül, mert aetherikus rezgéseik még fejünk felett lebegnek. Azon világnézetet, mely a világ talányainak megoldását az istenség szemlélésében keresi és azon békéhez, mely nagyobb minden emberi ésnél, eljutott, vallásos világnézetnek nevezhetjük.

És még egy utolsó csoportot akarok említeni. Ők is keresik a fény forrását. A szenvedések hosszú, sötét folyosóján át jutottak a megváltás kapujához, mely előttük megnyílik és kilépnek egy hűvös bekebe. — Ott járnak komolyan és ünnepélyesen az egy istenség szolgálói; az örök törvények, melyek az ő parancsa szerint az egész világot kormányozzák: részben erőteljes alakok ők: a fizikai törvények, részben magasztos alakok, hatalmas homlokkal, de szigorú kifejezéssel vonásaikkal: a morális törvények. Ezek láttára a kis földi ember meghatatott borul a földre. De ime, lassan közeleg egy dicső nő hozzá, ki őt szelid szavakkal felbátorítja. „Én vagyok az emberszeretet”, ugymond „s mindazokat, kik ide felküzködtek, újra visszaküldöm, legyenek testvéreiknek tanítói, vezetői. Menjetek ti is és mondjátok tieiteknek, hogy mit láttatok itten, hogy fizikai törvényeken kívül, vannak még morális

alatt vitézül harcolt. Az 1859-iki háborúban az ezred nem vett részt, sőt a békekötés értelmében, mint milánói ezred végleg fel is oszlattatt. E helyett a hadsereg újjászervezésekor ő fölsége az ezredtörzset Kaposvárra helyezvén át, Somogy és Tolna megyék négy tized részének újonccsapatából magyar ezred gyanánt rekonstruáltatta a csapatot. Nehéz szolgálata volt az ezrednek 1869-ben a dél dalmáciai fölkelés leküzdésekor. Utolsó fegyvertényei az ezrednek a boszniai okkupáció idejére esnek. Az ezred 1893-ban jött Pécsre s itt helyőrségen van. A jubileumra Iwinger ezredes Hoholin Gyula főhadnaggyal iratta meg az ezred történetét s kiosztották a magyar és német nyelvű csinos köteteket a legénység közt. A jubileum nagy katonai fénnyel ünnepeltetett meg. Albrecht főherceg rosszullete miatt nem jelent meg az ünnepélyen; helyettesítésével Schönaich szárnysegéd bízott meg. Szombaton este 9 órakor nagy fátyol menet volt. Vasárnap az ünnepi misén Hornig Károly báró veszprémi püspök pontifikált. Nagy hatást keltenek a diszszázad gyakorlatai, melyeket Biletzki Ede százados tanított be. A diszszázad fehér párókás, rokokó-stílusú egyenruhában jelent meg, a melyet az alapításkor 1744-ben viselt. Albrecht főherceg táviratot intézett az ezredhez, melyben atyai üdvözlét küldi azzal az értesítéssel, hogy 30 ezer forintból szóló alapító oklevelet küld helyettesítőjével. A sürgöny fölolvasása után kiosztották az emlékgyűrűket Albrecht főherceg arcképével. A diszszázad az első számú barakban volt. Ebéd közben az első felköszöntőt Lobkovitz herceg mondta. Ő fölségére, Schönaich, Albrecht szárnysegédére Albrecht főherceg üdvözlét adta át. Iwinger ezredes Albrecht főherceget élte. A katonazenekar indulókat játszott. Majd a legénység diszszázada következett. Üdvözlő táviratok nagy számmal érkeztek olyanoktól, kik valaha az ezredben szolgáltak. Az ünnepélyen jelen voltak Lobkovitz hadtestparancsnokon kívül Rózsa, Schrammel, Bothmer, Schönaich, Cibulka tábornokok stb.

— (A csendőrség főfelügyelője Pécssett.) Szombaton délben érkezett Pécsre murai és körorstarcsei Török Ferenc cs. és kir. altábornagy, Magyarország csendőrségének főfelügyelője, a hivatalos szemlék megtartása céljából. Az altábornagy szombaton és vasárnapon a pécsi őrszolgálati ügykezelését vizsgálta meg. Tegnap kezdte meg a szárny megvizsgálását.

— (Cimadományozás.) Ő felsége a király Laschóber Tófor pécsi posta és távirdatazártnak nyugalmaztatása alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a posta- és távirdatazártnak főtiszt címet adományozta. A kinevezési okmányt Opris Péter posta- és távirdatazártnak vasárnap délben a helybeli posta- és távirdatazártnak összes tisztikara jelenlétében adta át Laschóbernek, kit üdvözlő beszédében a tisztikar követendő mintaképe nének mondott. Valóban a tisztikar alig is választhatna magának alkalmasabb mintaképet Laschóber bácsinál, ki a terhes postatiszti szolgálatot negyven évén keresztül oly odaadó buzgósággal s a közönség iránt tanúsított oly páratlan előzékenységgel teljesítette, hogy nemcsak előjárói osztatlan elismerését, hanem a nagy közönség általános szeretetét is kivívta. Ezt a közszeretetet ismerve, alig csalódunk, ha azon meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy a Laschóber bácsit ért kitüntetésnek mindenki szívből örül s a magunk részéről is őszintén csatlakozunk a szerencsekívánatokhoz. Adja Isten, hogy még számos évén keresztül megőrizhesse aranyos kedélyét az új főtiszt.

törvények is; az elsőket már jól ismeritek, ismerjétek meg a többit is. Most tudjátok az utat ide, és ha oda lenn az élet túlságosan nehezedik vállaitokra, jöjjetek ide fel pihenni.”

És hogyan nevezünk az olyan világnézetet, mely az embert képessé teszi akkor, midőn a világ folyásával éppenséggel nincs megelégedve, felelemelkedni az ideál közvetlen megsemmisítésére, honnan friss erővel, az emberszeretettel keblében, újra lejön részt venni testvérei küzdelmeiben? Már egyszer kölcson kértem egy jelzöt az aethetikából, most másodszer teszem, midőn ezen világnézetet humoristikusan nevezem. Ezen jelzö jogosultságát mutatják Jean Paul, a világirodalom egyik legnagyobb humoristájának következő szavai: Én csak három utat ismerek a boldogsághoz. Az első fölfelé megy, és ezen annyira kell az élet felhői fölé emelkedni, hogy az egész világot — farkasvermeivel, csontvázaival és villámhárítóval messze lábunk alatt csak akkorán látjuk, mint egy kis gyermekkertecskét. A második ut az: egyenesen beleélni ebbe a kis kertecskébe és magát egy barátába úgy befészkelni, hogy ha ezen meleg pacsirtafészkből kinézünk, sem farkasvermet, sem csontvázzakat ott nem veszünk észre, hanem csupa kalászatokat látunk, melyeknek mindegyike egy-egy termőfa és egyszersmind nap- és esőernyő is. A harmadik ut, melyet a legnehezebbnek, de legokosabbnak tartok, az: váltakozva járnunk majd az egyikben, majd a másikban. B.

— (A honvédség köréből.) Szentmiklósy Jenő pécsi 19-ik honvédegyezredbeli tartalékos főhadnagy, a szolgálati kötelességek teljesítése után, viselt tiszti rendfokozatának megtartása nélkül saját kérelmére f. é. szeptember 1-vel a honvédség kötelékéből elbocsátott.

— (Az ezredéves országos kiállítás) művészeti részének emelése céljából Eötvös báró vallás- és közokt. miniszter leiratot intézett Kardos Kálmán főispánhoz, hogy a vezetése alatt álló vármegye és illetőleg város köztörvényhatóságát a legközelebbi közgyűlésen hívja föl, nem volna-e hajlandó a területén lejátszódott történelmi nevezetességek eseményeket és még főnálló történelmi helyeit, épületeit, vagy azok romjait festményben, esetleg szoborban valamelyik hazai művész által megörökíttetni? Mint értesülünk, a főispán a bekívánt előterjesztést csak f. é. okt. hóban fogja megtehetni, miután úgy a vármegye, mint Pécs város évi rendes közgyűlései okt. első felébe tüzetek ki.

— (Beiratások a pécsi kir. főreáliskolában.) Miután a párhuzamos osztályok okoztatási módját szept. 1-jére teljesen be nem fejezhető, a vall. és közokt. miniszterium megengedte, hogy az 1894/5. tanévre szóló beiratások szept. 11—13-ik napjaira halasztassanak. A javító és pótló vizsgálatok szept. 10-én, a magánvizsgálatok pedig szept. 14. és 15-ik napjain fognak megtartatni. — Az igazgatóság.

— (Pintér József temetése.) Pintér József fakereskedő és gyáros haláláról a család kiadta a gyászjelentést, mely szerint a halálozás f. hó 22-ikén d. e. 9 órakor szívizélhűdés folytán történt Gasteinban. A megboldogult 50 évet élt. A holttestet Gasteinban kettős koporsóba zárták. A koporsó tegnap délelőtt érkezett meg s azonnal a budai külvárosi kápolnába szállították, hol ma d. u. 5 órakor lesz a beszentelés, mely után a megboldogultat a budai külv. sírkertben lévő családi sírboltba fogják örök nyugalomra elhelyezni. A család a házban szeretett volna ravatalt felállítani, de mivel a hatóság nem engedte meg, távirati uton kértek engedélyt a minisztertől, kinek tegnap érkezett válasza szerint ha a városi tiszti főorvos nem támaszt kifogásokat, az engedély megadható. Csakhogy ez már későn jött, mert a holttest ekkor már kint volt a kápolnában.

— (A zongora nyeggetés ellen.) A müncheni rendőrség hirdetményben megtiltotta csendzavarásként a nyitott ablak melletti zongorázást. Ilyen intézkedésre nálunk is égető szükség volna.

— (A pécsi algimnázium.) Nagy érdeklődés mellett és az izr. hitközség oszlopok embereinek jelenlétében tárgyalattott tegnap d. u. 4 órakor egy, a hitközség fenhatósága alatt létesítendő, de telekezetnélküli algimnázium felállítása. Az ülést Perls Armin dr. főrabbi vezette, kinek javaslatát az algimnázium felállítása iránt egyhangulag elfogadták. Loewy Lipót dr. az előterjesztések alapján a fentartási költségekről referál s azokat az első esztendőben 2500 forintban véli megállapítandóknak, minden további osztály felállítása 1600 forint költségzaporullattal jár, mire a 4-ik osztályig ki van egészítve, 8290 forint szükséglet mutatkozik. Körösi Henrik dr. azt hiszi, hogy az algimnázium első osztályát már az idén meg lehet nyitni, mert tapasztalat szerint a főgimnáziumból legalább 30 más vallású kérbeocsátatást és e kényszerűség folytán ugyanannyi izr. vallású gyermekkel együtt a reál iskola c. osztályába szorul. Ezek pedig az első osztályhoz elegendő számot adnak. S ha a hitközség érdemes férfiakat alkalmaz tanároknak, úgy alapos a kilátás, hogy a tanintézet jeles gimnáziummá válik. Ullmann Nemes dr. és Goldberger dr. előbb alkalmas helyiség emelését kívánják s csak azután mennének be az érdemleges tárgyalásba. Határozatba ment, hogy Perls dr., Loewy dr. és Ullmann Károly megbizassanak első sorban a hitközség tagjai közt gyűlést rendezni, a minek eredményéhez képest a gimnázium első osztálya a zsidó népiskola helyiségében még az idén fel fog álltatni.

— (Belehalt a kora szülésbe.) Tegnapelőtt este a kórházba egy asszonyt hoztak a bányatelepi ut egyik házából iszonyu állapotban. Korán és nehezen szült s a legborzasztóbb kinokat szenvedte át. Nevét a baba sem tudta megmondani, csak annyi derült ki, hogy férje bányamunkás, aki jelenleg be van csukva. A nő még azon éjjel meghalt. Valószínűleg magzatát el akarta hajtani s valami kuruzsló „szert” vett be, a mi a halálba kergette.

— (Feld János rablógylkos bűnügye.) Feld János rablógylkossal a törvényszéki vizsgálóbíró már befogadta a kihallgatást. A rablógylkos nem tagadott semmit, hanem bevallott mindent, ép úgy, mint a rendőrfőkapitány előtt, csupán azt erősítette többszörösen, hogy ő neki nem volt szándékában megölni Graf Annát s csakis akkor határozta el magát arra, midőn ennek kezében meglátta a kést. Ugy látszik, hogy a rablógylkos védekezését erre akarja alapítani. A vizsgálóbíró az összes

ügyiratokat áttette a kir. ügyészséghez indítványtétel céljából. A kir. ügyészség vádlottnak a végtárgyalásra való megidézését fogja indítványozni. Nem lehetetlen, hogy a végtárgyalást már a közel jövőben megtartják.

— **(A masinagép másolatja.)** Beállít a minap a sásdi paraszt a postára s miután illendően háromszor elkühintette magát, imígy kezdett beszélni: „Csés jó napot agyon az Isten a posta-mester urnak! Megtisztetem a tek. posta-mester urat. hát meggyütt-e az a lehel, akit várunk Pesrül? Mert hát tугya kérem, megrendültünk egy masinagépet és csépünyi szeretnénk, annak a másolatját várjuk.

— **(A pécsi r. k. főgymnáziumban)** a fölvételi-, pótló- és javítóvizsgálatok f. é. aug. 30. 31-én lesznek. E vizsgálatokra aug. 29. és 30-án d. u. 4–5-ig az igazgatónál kell jelentkezni, kinek a szükséges iratokat — isk. bizonyítványt, a tanárkari illetve főigazgatói vizsgálati engedélyt — átadják. A magánvizsgálatok szeptember 5. és 6-án lesznek; ezekre is előző napon kell jelenkezni az igazgatóságnál. A beiratás szept. 1, 3 és 4-é d. e. 8 órától 1/2 12-ig eszközöltetik. A beírás mind a három napon osztályonként sorban történik, kezdve az első osztállyal, de azon szülők, kiknek több gyermekük jár az intézetbe, mindannyit egyszerre beirathatják. Az első osztályba szept. 1-én csak pécsi illetőségi róm. kat. vallású tanulók vétetnek fel, ha isk. bizonyítványal igazolják, hogy a népiskola IV. osztályát jó sikerrel elvégezték, újra-oltási igazolványt mutatnak elő s keresztelőlevellel igazolják, hogy 9-dik élet-évüket már betöltötték és 12 évesnél nem idősebbek; mert első esetben csak a vall. és közokt. miniszterium, a másodikban a tanári kar adhat engedélyt, melyet a beiratás előtt kell kieszközölni. Az V. osztályba lépő tanuló szülője, illetőleg gyámja az igazgató előtt köteles kijelenteni, hogy a fia illetőleg gyámoltja az 1890. évi XXX. t. cz. értelmében a görög nyelvet, avagy az idézett törvényezikk által meghatározott más tantárgyakat fogja-e tanulni. Egyéb tudnivalókról a gymnázium épületének főbejáratánál kifüggesztett hirdetés, vagy az igazgatóság d. e. 11–12-ig és d. u. 4–5-ig ad felvilágosítást.

— **(Tűz a vidéken.)** Görcsönyben, a vásár alkalmával, f. hó 24-én délután Bernhart József kertjében egy bükkönyös zab kazal s 50 kéve zsup elégett. A vizsgálat során valószínűvé lett, hogy a tűz az ott játszó gyermekek gondatlanságából keletkezett. A kár 105 forint.

— **Gyermekelőadás Scholznál.)** A közönség, mely a vasárnapra hirdetett jótékonycélú gyermekelőadáson a Scholz-féle sörcsarnok nagy termében megjelent, igen jól mulatott a sok apróság komoly művészi törekvésén, de a szereplő művésznőcskék és művészcselek is pompásan érezték magukat, a mit legjobban bizonyított a felvonások között a függöny mögül előtörő hangos zsváj és üde kacagás. Hegedüs István urat méltó elismerés illeti meg a buzgó rendezésért s kitartó fáradozásért, melylyel a sok kedves apróságot betanította. Ment minden, mint a karikacsapás s a kis szereplők előadásában itt-ott szép előadási tehetség csilámlott fel. Áll ez különösen a kis Pompár Irmáról, ki mint kis Blaháné, és Mérey Ilonkáról, ki mint takaros szobacicus, helyes hangsúlyozással és bátor fellépéssel adták szerepeiket, de azért a többi szereplő is kitett ám magáért. A felvonás közöttben a 11 éves kis Horváth Franciska mulattatta a közönséget szabatós és hévvel párosult cimbalomjátékával s ebben méltó pajtásra talált Mérey Ilonkában, ki néhány magyar nótát igen ügyesen játszott el. Az előadást ma leszállított hely-árak mellett megismétlik. Záradékul nagy néma-képlet lesz: „Petőfi Sándor halála.“ Hegedüs, ki vasárnap Kossuth Lajost mutatta be, élethű maszkban, ezuttal Petőfi Sándort fogja bemutatni. A helyárak ez előadásra következők: Kőrszék 40 kr; zártszék 30 kr; földszint 20 kr. A jeles apró műkedvelők kitünő előadása megérdemli, hogy teljesen zsufova legyen a Scholz-féle nagyterem.

— **(A pécsi építész iparos ifjuság)** szombaton este a Scholz-féle sörcsarnok helyiségében igen sikerült táncmulatságot rendezett. A négyeseket mintegy 40 pár táncolta.

— **(Végtárgyalás az egerszegi rabló-gyilkosság ügyében.)** Még f. é. január 25-iki számunkban megemlítettük, hogy az 1892 év június 22-ikén meggyilkolt Kalmár Terézia férj. Ösz Mártonné, egerszegi molnárnő gyilkosait: Kiss János molnár legényt, Jakab József egerszegi és Kasza Károly bodonyi lakosokat, kik a gyilkosság elkövetése után 960 frt készpénzt raboltak el a szekrényből, elfogták Kalmár Katalinnal, a meggyilkolt molnárnő nővérével együtt, ki fölhasználta Kiss János molnár legény iránta tanusított nagy szerelmét, rávette őt nővére meggyilkolására. A gyilkosság után a molnár legény a fölbújtó Kalmár Katalinnal vadházasságban élt. A végtárgyalás e nagyszabású bűnygyben f. é. szeptember 3-ikán d. e. 9 órákor lesz a pécsi kir. törvényszék büntető tárgyalási termében.

— **(Halálozás.)** Franke Anna f. hó 25-én 17 éves korában elhunyt Pécsen. — Günz Farkas a pécsi izr. hitközség nyugalmazott hivatalnok f. hó 26-ikán 77 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(A városi tanács atyai gondoskodása.)** Városi tanácsunk a Valentin Ottó könyv-és zeneműkereskedő által szeptemberre kért operai előadásokra az engedély kiadását azon okból tagadta meg, mert a szinkörben való tartózkodás az őszi időszakban a közönség egészségét veszélyezteti. Ez a közönség egészsége iránti atyai gondoskodás azonban cserben hagyta derék városi tanácsunkat, midőn az operát megtagadó határozatával csaknem egyidejűleg valami Tautz Péter nevű légtornászó igazgatónak ugyancsak szeptember hónapra előadási engedélyt adott ki s a nevezett kókler már hirdeti is, hogy a vásártéren előadásai megtartásához díszes arénát fog emelni. Hát ebben a közönség nem fogja meghüteni magát; vagy talán a bölcs tanács ennek a díszes arénának Meidinger kályhák-kal való fűtését fogja elrendelni? Mégis csak szép dolog az a következetesség.

— **(A Miasszonyunkról nevezett nő-zárdában)** a beiratások f. é. szeptember 1, 2 és 3-án eszközöltetnek, még pedig d. e. 8–11-ig, d. u. 2–5-ig. A felnőtt leányok részére a varró és a himző tanfolyam szintén szeptember 1-én kezdődik. Az ünnepélyes Veni Sancte szeptember 4-én tartatik meg, mely napon kötelesek a tanulók reggel 7 órákor az iskolában megjelenni. Az előadások szeptember 5-én kezdődnek.

— **(Az öngyilkos-jelölt tamburás.)** Magyar János tamburásnak rosszul ment a dolga Mohácson, akármilyen keservesen petyegtetta a tamburát, nem hullt tányérjába elegendő krajcár. Bujában elkeveredett s bejött vasárnap Pécsre. Itt összekeveredett néhány jó cimborával, kikkel elmullatta az egész éjszakát. Vad kedve volt. „Sirva vigad a magyar“ — mondogatta egy néhányszor, de nekem dupla jussom van hozzá, mert én dupla magyar vagyok. Mikor az éj sötét leplét a kelő nap bibor sugarai szétoszlatták, bucsut vett cimboráitól s megindult a temető felé. Utközben négy krajcárért kötelelt vett, hogy azzal magát a temető egyik vastagabb fájára felkösse, de míg odaért, megváltozott véleménye. Ocsmálynak találta a felkötést. De mivel minden áron meg akart halni, elővette kését s mellbe szurta magát. Furcsa mozdulatait észrevette egy rendőr s beszállította a rendőrségre. A sérülés annyira könnyű, hogy ma utnak indítják a kétségbeesett tamburást per zsupp — hazafelé.

— **(A „Pécsi Athletikai Club“)** szombaton este tartott választmányi ülésén elhatározta, miszerint őszi versenyét, mint házi versenyt, szept. hó 30-án fogja megtartani. Ezen verseny proposíciót a jövő választmányi ülésen fogják megállapítani. Tagokul fölvétettek: Takács István, ifj. Széll László okl. gyógyszerészek és Kepes Ferenc jog hallgató.

— **(Püspökhelyettesből zárdafőnök.)** Linder György orsz. képviselő szerencsésen áldoztat, Petrovits Geraszimot tudvalevőleg büntetésből a grábóci kalugyer zárdába tették zárdafőnöknek. A jobb módhoz szokott volt püspökhelyettes azonban sehogy sem tud sanyaru helyzetével megbarátkozni, mert a zárda jövedelme alig elég a szegényes megélhetésre. Petrovits Geraszim most visszavágyódik Karlóczára, hol mielőtt szentendrei püspökhelyettesnek kineveztetett volna, teológiai tanári minőségben működött. A napokban ugyanis személyesen kereste fel Brankovits karlóczi patriarchát kérve őt, hogy helyezné vissza Karlóczára teológiai tanárnak. Hogy kérése teljesedni fog-e, azt csak a patriarcha tudná megmondani, a ki szegény Petrovitsnak kevés reményt nyújtott.

— **(Hurcolkodik a belvárosi leányiskola.)** A belvárosi leányiskola volt Percel-utcai helyiségéből a hurcolkodás tegnap vette kezdetét a Mária-utcai Asztalos-féle új helyiségbe. A padok, asztalok, táblák, szóval a teljes berendezés átszállításával sietnek, mert küszöbön áll a beiratás s a tanév megkezdése.

— **(A kath. legény egyesület nyári mulatsága.)** A pécsi kath. legény egyesület vasárnap a saját helyiségében műkedvelői előadással ünnepelt nyári mulatságot rendezett. A kerti mulatság d. u. 5 órákor kezdődött, Korodi zenekarának hangjai mellett táncoltak fél 8-ig. Ezután kezdődött a műkedvelői előadás. Előadták az Egy iparos család bukása a című 4 felv. életképet, melyet hasonló alkalomra Bodnár Gáspár a szatmári kath. legény egyesület tagja irt. A szereplők, kiket Bogó Alajos tanított be, ügyesen oldották meg nehéz feladatukat. Szerepeiket tudták s igyekeztek a nagy számú közönségnek élvezhető nyújtani. A kumikus részek derűtséget keltettek. A közönség zajosan megcsapta több ízben a szereplőket, különösen Weidinger Gizellát (Micike), Ernhaft Nándort (Misi), Otdics Bélát, (Rosenkranc). Weidinger Gizella igen élénken játszott s csinosan énekelte több szép magyar nótát. Balog Mariska kedves Eszter volt. Előadás után a kivilá-

gitott kertben ismét tánc volt, mely éjféltáncig tartott. A négyest 60–70 pár táncolta. A műkedvelői előadást szept. 8-ikán megismétlik. A mulatság összes jövedelme 94 frt 10 kr. volt. Felülfizettek a következők: Nürnbergi 1 frt; Angster 1 frt; Bráz 40 kr; Mészáros 20 kr; N. N. 20 kr.

— **(Tűz a Mecseken.)** Vasárnap d. u. 5 óra tájban nagy füstfellegek látszottak a Mecsekről. A tűzoltók azonnal a helyszínére rohantak, később kirendeltettek a Zsolnay-gyár tűzoltói és 7 honvéd. A Kardos-utól balra lévő, mintegy 8–10 holdnyi területen, a gaz, cserjék és cserfák égtek. Kierve a tűzoltók azonnal hozzáláttak az oltáshoz, a mi 7 óra tájban sikerült is, mikorára a tűzet nagy erőfeszítéssel bár, de mégis elfojtották. Az oltásnál segítettek a város major munkásai is. A tűz keletkezésének oka valószínűleg egy a száraz gazba eldobott égő cigaretta, melytől tüzet fogott a felhalmozott sok száraz gaz s rohamosan tovább terjedt.

— **(Vadházassági idyll.)** A vadházasságba bármily égető szerelem s leküzdhetlen szenvedély hajtja az embereket, a morális alap hiánya miatt rövid idő lefolyása alatt beáll az egymásraadás, mely a közönséges osztállyal verekedésben, a műveltebbeknél pedig különféle kellemetlenségek elkövetésében nyilvánul, s csak ezután áll be a végleges szakítás. Szakasztott így jártak: özv. Deák István-né és Takács István, kik megszeretvén egymást, miután törvényes házasságra nem léphettek, hát „összementek lakni.“ A szerelem után a megunás tünetei jelentkeztek, melyek annyira elmergesedtek, hogy Takács vasárnap délután úgy elverte egy husággal özv. Deák-nét, hogy a karja eltört. A szerencsétlen asszonyt a kórházba szállították.

— **(Lótenyésztési jutalomdíjosztás.)** Baranyavármegye lótenyésztési bizottsága 1894. szeptember hó 16-án délelőtt 9 órákor Pécsen a budai külvárosi vásártéren lótenyésztési jutalomdíjosztást tart. Díjak: I. Szoptató csikós kancák után: 1. Egynek 5 drb 10 frankos arany. 2. Kettőnek 3 drb 10 frankos arany. 3. Négynek 2 drb 10 frankos arany. II. 3 éves kanca csikók után: 1. Egynek 4 drb 10 frankos arany. 2. Kettőnek 3 drb 10 frankos arany. 3. Kettőnek 2 drb 10 frankos arany. Ezen díjak csakis földmives tenyésztőknek fognak kiosztatni, míg a vagyonosabb vagy magasabb társadalmi osztályhoz tartozó tenyésztőknek a bemutatott anyag kiválóságához képest a nagymélt. miniszterium által a bizottság rendelkezésére bocsátandó arany-, ezüst- és bronz-oklevél adatik. Fentiekén túl és pályázaton kívül kiváló mén- és kancacsikók is figyelembe fognak vétetni és a még rendelkezésre álló összegekből díjaztatni. Felkérem tehát a vármegye összes lótenyésztőit, hogy saját tenyésztette, fent körülírt állataikat a kitett időben s helyen minél tömegesebben mutassák be. Pécsen, 1894. évi augusztus hó 21-én Szily László, Baranyavármegye alispánja.

— **(A hadmentességi díj)** összeírásai és kivetési lajstromok, melyek 1894 évre érvényesítettek f. é. augusztus hó 28-ától számított 8 napi időtartamra, vagyis szeptember hó 4-ig bezárólag az adózók részéről leendő betekinthes és észrevételeik megtehetése végett, a városi pénztári hivatalban a hivatalos órákban közzemlére kitéve lesznek. Azok, kik a kivetési lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben megróva voltak, f. é. augusztus 28-ától számított 15 nap alatt, vagyis szeptember 11-ig bezárólag, azok pedig, kik a kérdéses adóval első ízben vannak megróva, adótartozásaiknak az adókönnyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt föllebbezéssel élhetnek; a melyek okmányokkal felszerelten a közigazgatási bizottsághoz címezve a hivatalos órákban a polgármesteri hivatalnál nyujtandók be. Az elkészen beadott föllebbezéseket figyelembe nem veszi a városi tanács.

Törvénykezés.

Kiütötte 5 fogát. Hidvégen történt f. é. ápril. 1-én, hogy Nikodém korcsmájába tért be egy kis italra ifj. Bonyár János cimboráival együtt. Szabó János kiság-pusztai béres és társai ekkor már ott ültek a hosszú asztalnál s iddogáltak. Itj. Bonyárnak, ki polgár fiu, nem tetszett a béres kompánia közelléte s hogy elkergesse őket, folytonosan ütötte az asztalt, hogy a boros flaskók balletet jártak rajta s a bor kifolyt. Ekkor Szabó megelégette a hepciáskodást s rászólt Bonyárra, hogy bizony az ilyesmi aligha megy virtus számba; s társaival a konfliktus kikerülése céljából elhagyta a korcsmát. Bonyárnak Szabó vakmerősége sehogy sem izlett. Meg kellett torolni. Magával hitta cimboráit s a béresek után indultak. A hazafelé vezető uton utolérték őket. Bonyár kikapta Tót Lajos kezéből annak ölmos botját s Szabó arcába vágva alsó állkapcsát kettétörte s 5 fogát kiütötte. A tegnapi végtárgyaláson a tanuk kihallgatása után ifj. Bonyárt a kir. törvényszék Cziglányi elnöklete alatt 1 évi börtönre ítélte. Az ítélet, nem törvényt föllebbezés, azonnal jogerős lett s Bonyárt beviték a sárgaházba.

Közgazdaság.

A magyar földmives sorsa.

A cséplőgépek zakatolása, a csépek zaja jelezi azt az időt, mikor a magyar földmives egy egész évi munkájának, aggodalmának gyümölcsét csürbe gyűjti. Egy egész hosszú év, melynek minden napja félelemmel és aggodással tölti el a földmives gondal ierhelt életét. A kemény tél, a tavaszi fagyok, a nyári zivatarok, jég, pusztító férgek s végül a hazánkban fájdalom oly nagy mértékben duló tüzvészek a magyar földmivest méltán rettegésben tartják egész éven át. Végül eljő az idő, mikor egész évi aggodalmának és gyötrelmének bérét pénzre tehetné. Nagy reményekkel néz ez elé. De következik rögtön a szomorú csalódás. Legszebb buzája nem kel 5 frtnál nagyobb áron el. Tapasztalat után állitható, hogy egy m. buza termelése a legjobb viszonyok között is körülbelül 5 frt 60 krba kerül. Hová jut a mai viszonyok mellett Magyarország mezőgazdasága. Ez nem vezethet máshova, mint az általános tönkrejutáshoz.

Magyarország földmivelő állam. Gazdaközönsége utalva van arra, hogy terményeit oly árban értékesíthesse, hogy abból maga és családja is megélhessen, polgári kötelezettségének eleget tegyen. De lehetséges ez ily gabonaárak mellett? Bizonyára nem. Ide jutott hazánk a sok vámszerződés következtében. A románival kötött vámszerződés életbeléptetése már is nagyon érezhető. Az újonnan életbe lépett vámszerződés oly kedvezményt nyújt a romániai gabonák beszállításának, hogy ez már is előzőnli Magyarország keleti részét s a székvárosba is oly nagy mennyiségben szállítják Romániából a gabonát, hogy a hazai termények árai napról-napra esnek.

Ezt szülte a közös vámterület; a frigy megkötésének 27-ik évében.

Ausztriának sikerült a Romániai vámszerződésben megkötött egységek alapján iparának új piacot biztosítani a keleten; azért dobták áldozatul oda a mi gazdasági érdekeinket. A romániai vámszerződés Austria iparára nézve felette kedvező, ellenben a mi mezőgazdaságunkat tönkreteszi. A gabonaárak mód nélküli alacsonyágához járul az amerikai tultermelés mellett még a jelen mostoha időjárás, melynek következtében a takarmányárak újból fel fognak szökni. Alacsony gabonaárak, drága takarmány. Mire adja akkor szegény fejét a földmives, ha sem buzát nem termelhet, sem állatot nem tenyészthet fenti körülmények következtében.

Az iparra!

Igen, csak hogy Magyarország geográfiai fekvésénél fogva kevésbé van erre praedestinálva, mint bármely más állam. Hozzá, ha ipart akarunk, azt előbb teremtenünk kell, ami évtizedekig tarthat el. S addig hagyjuk éhezni a népet, növeljük az anarkizmust, támaszszunk szociális kérdéseket? Nem! Vámszerződésekre nekünk semmi szükségünk, amelyek szomszédunknak használnak egyedül, hanem oly védvámok kellenek nekünk, amelyek a mi érdekeinket óvják meg.

Az Ausztriával fennálló közös vámterület megrottója ez ország anyagi jólétének.

Valóban abszurdum két oly ellentétes állam között, mint Ausztria és Magyarország vámsorompót nem emelni, midőn az egyik az iparra, a másik a mezőgazdaságra fekteti a fősúlyt.

Hökkő János.

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ.

Felolós szerkesztő:
PLEININGER FERENCZ

Szerkesztő:
BOGÁTHY MEDÁRD.

Keserü

MANDULÁT

bármily mennyiségben vásárol

NOWOTARSKI A. és FIA

Pécsett, Nepomuk-utca 20.

Két vidéki

leány-gyermeket

az iskolai évre elfogad teljes ellátásra egy családnak, kinek lakása az iskolák közelében van. Czim a kiadóhivatalban.

10657. szám.

tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Fürst Győző pécsi lakos végrehajthatónak ifj. Stanics Mihály végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbírószék területén levő Pogány község határában fekvő a pogányi 112. sz. betétben I. 2-39. sorsz. 2/4 telek 24/2868-ad rész legelőből ifj. Stanics Mihályt B. 6. alatt illető részére az árverést 895 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlan **1894. évi szeptember hó 26-ik napján d. e. 9 órakor Popány község házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 89 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881-LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsett 1894. évi május hó 30. napján.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Bogasy Pongrácz.

kir. tszéki bíró.

1132 sz.

1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbírószék 1894. évi 4430. számú végzése következtében Dr. Egry Béla ügyvéd által képviselt Schönvald Imre javára Mangold Zsigmond és Mangold Julesa ellen 112 frt 40 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 452 frt becsült szobabutorok és felszerelések-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. jbiróság 16644. 1894. számú végzése folytán 112 frt 40 kr tőkekövetelés, ennek 1894. évi február hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 38 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig **Pécsett, Nepomuk-utca 10. sz. a.** leendő eszközlésére **1894. évi augusztus hó 31. napjának**

d. u. 4 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pécsett, 1894. évi auguszt. hó 17 napján.

Engler Kálmán

kir. jbirósági végrehajtó.

11411 sz.

tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tszék. mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Schmidt Sándor szt-lőrinczi lakos végrehajthatónak Bator József szt-lőrinczi lakos végrehajtást szenvedő elleni 74 frt 98 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék illetve a szt. lőrinczi kir. járásbírószék területén levő szt. Lőrincz község határában fekvő a szt. lőrinczi 266 sz. tjkvben felvett 23a/2 hrsz. belsőség és 16/b sz. házra az árverést 431 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan **az 1894. évi szeptember hó 28-ik napján d. e. 9 órakor szt. Lőrincz község házában** megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 43 frt 10 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Pécsett 1894. évi május hó 29. napján.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkvi hatóság.

Bogay Pongrácz

kir. tszéki bíró.

Pécsi nyilvános 3 osztályú kereskedelmi középiskola.

Ezen a nagym. vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium által nyilvánossági joggal felruházott intézet az ország többi felsőbb kereskedelmi iskoláival (akadémiákkal) teljesen egy rangba van helyezve, s a végzett növendékek az érettségi vizsga letétele után

az egyévi önkéntesi jog

kedvezményében részesülnek:

168

A beiratások f. é. augusztus 31-én kezdetnek meg. Bővebb felvilágosítást nyújt az intézet helyiségeiben (Mária-éteza 8. sz. a.)

Az igazgatóság.

Légtornászó társulat.

Van szerencsém a n. érdemű pécsi közönség tudomására hozni, hogy 30 kiváló tagból és saját zenekaromból álló légtornászó társulattal, melyvel mindenütt a legnagyobb sikert értem el, szeptember 4-ikén Pécse érkezem és a budai külvárosi vásártéren emelendő diszes arenában előadásaim sorozatát megkezdem. Résztetesebb program a megnyitás napján.

Tautz Péter

igazgató.

Könyvnyomda- helyiségváltoztatás

Könyvnyomda

Majláth tér 5. számú házból a

Széchenyi-tér 14-ik

szám alatt lévő

királyi ítélő-tábla épületében

lévő bolthelyiségbe helyez-

tetett át.